शलो भूरिश्रवाः शल्यः कौशल्योऽथ बृहद्रथः। एते पश्चादनुगता धार्त्तराष्ट्रपुरोगमाः।
ते समेत्य यथान्यायं धार्त्तराष्ट्रा महाबलाः। कुरुक्षेत्रस्य पश्चार्द्धे व्यवतिष्ठन्त दंशिताः।
दुर्य्योधनस्तु शिविरं कारयामास भारत। यथैव हास्तिनपुरं द्वितीयं समलङ्कृतं।
न विशेषं विजानन्ति पुरस्य शिविरस्य वा। कुशला अपि राजेन्द्र नरा नगरवासिनः। ७१५
तादृशान्येव दुर्गाणि राज्ञामपि महीपतिः। कारयामास कौरव्यः शतशोऽथ सहस्रशः।
पञ्चयोजनमुत्सृज्य मण्डलं तद्रणाजिरं। सेनानिवेशास्ते राजन्नाविशञ्छतसङ्घशः।
तत्र ते पृथिवीपाला यथोत्साहं यथाबलं। विविशुः शिविराण्यत्र द्रव्यवन्ति सहस्रशः।
तेषां दुर्य्योधनो राजा ससैन्यानां महात्मनां। व्यादिदेश सवाह्यानां भक्ष्यभोज्यमनुत्तमं।
सनागाश्वमनुष्याणां ये च शिल्पोपजीविनः। ये चान्येऽनुगतास्तत्र सूतमागधवन्दिनः। ७२०
वणिजो गणिकाश्चारा ये चैव प्रेक्षका जनाः। सर्व्वांस्तान् कौरवो राजा विधिवत्प्रत्यवेक्षत।

इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्व्वणि अम्बोपाख्यानपर्व्वणि कौरवसैन्यनिर्याणे षण्णवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १८६ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तथैव राजा कौन्तेयो धर्म्मपुत्रो युधिष्ठिरः। धृष्टद्युम्नमुखान् वीरांश्चोदयामास भारत।
चेदिकाशिकरूषाणां नेतारं दृढविक्रमं। सेनापतिममित्रघ्नं धृष्टकेतुमथादिशत्।
विराटं द्रुपदञ्चैव युयुधानं शिखण्डिनं। पाञ्चाल्यौ च महेष्वासौ युधामन्यूत्तमौजसौ।
ते शूराश्चित्रवर्म्माणस्तप्तकुण्डलधारिणः। आज्यावसिक्ता ज्वलिता धिष्ण्येष्विव हुताशनाः। ७२५
अशोभन्त महेष्वासा ग्रहाः प्रज्वलिता इव। अथ सैन्यं यथायोगं पूजयित्वा नरर्षभः।
दिदेश तान्यनीकानि प्रयाणाय महीपतिः। तेषां युधिष्ठिरो राजा ससैन्यानां महात्मनां।
व्यादिदेश सवाह्यानां भक्ष्यभोज्यमनुत्तमं। सगजाश्वमनुष्याणां ये च शिल्पोपजीविनः।
अभिमन्युं बृहन्तञ्च द्रौपदेयांश्च सर्व्वशः। धृष्टद्युम्नमुखानेतान् प्राहिणोत्पाण्डुनन्दनः।
भीमञ्च युयुधानञ्च पाण्डवञ्च धनञ्जयं। द्वितीयं प्रेषयामास बलस्कन्धं युधिष्ठिरः। ७३०
भाण्डं समारोपयतां चरतां सम्प्रधावतां। हृष्टानां तत्र योधानां शब्दो दिवमिवास्पृशत्।
स्वयमेव ततः पश्चात् विराटद्रुपदान्वितः। अथापरैर्महीपालैः सह प्रायान्महीपतिः।
भीमधन्वायनी सेना धृष्टद्युम्नेन पालिता। गङ्गेव पूर्णा स्तिमिता स्यन्दमाना व्यदृश्यत।
ततः पुनरनीकानि न्ययोजयत बुद्धिमान्। मोहयन् धृतराष्ट्रस्य पुत्राणां बुद्धिनिश्चयं।
द्रौपदेयान्महेष्वासानभिमन्युञ्च पाण्डवः। नकुलं सहदेवञ्च सर्व्वांश्चैव प्रभद्रकान्। ७३५
दश चाश्वसहस्राणि द्विसहस्राणि दन्तिनां। अयुतञ्च पदातीनां रथाः पञ्चशतं तथा।
भीमसेनस्य दुर्द्धर्षं प्रथमं प्रादिशद्बलं। मध्यमे च विराटञ्च जयत्सेनञ्च पाण्डवः।
महारथौ च पाञ्चाल्यौ युधामन्यूत्तमौजसौ। वीर्य्यवन्तौ महात्मानौ गदाकार्म्मुकधारिणौ।
अन्वयातां तदा मध्ये वासुदेवधनञ्जयौ। बभूवुरतिसंरब्धाः कृतप्रहरणा नराः।
तेषां विंशतिसाहस्राः हयाः शूरैरधिष्ठिताः। पञ्च नागसहस्राणि रथवंशाश्च सर्व्वशः। ७४०